Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 229. Luni în 16 (28) Octombre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḍi de lucru la amiaḍi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 4.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Cu puteri unite.

„În nelucrare şi ferul rugineşte.“

Scăparea martirilor nostri din temniţă a umplut de bucurie tot neamul românesc. Întreaga presă română a bineventat cu veselie ḍiua de 16 Septembre. Cât timp a ţinut jubilarea celor ce din grele suferinţe au scăpat, nici o voce discordantă nu a turburat armonia între noi. Probă evidentă despre maturitatea politică şi sentimentul de solidaritate al poporului nostru.

Ca toate sërbătorile, în sfërşit trecut'au şi ḍilele frumoase ale revederei şi îmbrăţişării. Acum urmează naturalminte së ne apucăm earăşi de lucru şi încă cu puteri noue, căci cât timp erau ei inchişi, lipsitu-neau ale lor capete luminate şi inimi înflăcărate.

Lucru este de ajuns, şi cine vrea së muncească, totdeuna şi în tot locul găseşte. Aşa este în lumea întreagă.

La noi pe terenul vieţii publice, în sinul neamului nostru, lucrul e atât de mult, că abia ştim de ce së ne apucăm mai întâiu.

Apropierea restaurărei municipale pare a ne indicá cea mai grabnică problemă, de care va trebuí së ne apucăm.

Së ne esaminăm muncitorii, forţele lor şi destoinicia lor, şi së vedem dacă suntem harnici de munca ce ne stă înainte?

Presa, aceasta maşină neadormită a unui popor, ne arată că am avè muncitori buni, mulţi şi destoinici. Acestea postulate asigurate, putem së ne sufulcăm la o activitate rodnică, însë cu o singură condiţiune, condiţiunea sine qua non a reuşitei: ca adecă activitatea noastră së fie concentrică, desinteresată, intensivă, curagioasă, *solidară.*

Cu bucurie vedem, că de un timp încoace celea trei organe de publicitate ale desfiinţatului partid naţional au găsit între sine un feliu de modus vivendi, de şi nu cordial, dar' destul de loial pentru a ne aşteptá la o păşire puternică, armonioasă, în luptele comitatense.

*

Marele partid naţional, care s'a estins asupra ţerei întregi, desfiinţat, nimic nu ne impedecă, ca tot acei factori, tot acei membri şi aderenţi së se organiseze în tot atâtea grupuri în comitate şi së se înţeleagă între sine: cum së combată în mod unitar pornirile duşmănoase ce ḍilnic în formă şi cu mijloace din ce în ce mai agresive se pun la cale în contra limbei, şcoalei, bisericei şi a naţiunei noastre.

Încă pe timpul »sdrobitoriului de naţionalităţi« încetáse lupta în comitate aproape în toată ţeara, elementul român păreá că nu mai are ce câştigá în congregaţiuni, o amorţeală fatală cuprinsese spiritele. Singur municipiul Caraş-Severin n'a aruncat arma nici pe un moment, ba am putè ḍice că atunci o invërteá cu mai multă bărbăţie, când blăstëmul românilor, fratele de cruce al lui Tisza, Tabajdy 'şí esercitá canibalismul asupra poporului nostru din acel comitat.

Astăḍi abia în trei-patru comitate se ridică din când în când voci întru apërarea poporului baştină. Restul ori nu face nimic, ori face — politică europeană.

Dar' în sfërşit am ajuns cu toţii la convingerea, că interesele noastre cele mai de aproape se află în comunele rurale şi orăşeneşti, cari interese se direg şi se calcă în picioare la ordinele ce se făuresc în congregaţiunile comitatense. Până una alta, până sferele diplomaţiei europene vor fi mai îngrijate de soartea noastră, de cum par a fi astăḍi, noi caută së dăm din mâni şi din picioare la noi a casă, ţipând nu odată, ci mereu la fie-care ocasiune: că ni-se răpesc drepturile, că comitatul noi suntem şi noi avem së croim acelea ordinaţiuni cari au a fi esecutate în comunele româneşti.

Că nu se va face după dorinţa noastră, că vom rëmânè în minoritate, ce are a face? »Fă-ţi datoria şi apoi urmeze ce va urmá«, este maxima cetăţeanului devotat binelui public. *Së nu uităm însë, că atunci, când în 25 municipii şi în 3000 comune ḍi pe ḍi şi mai mulţi ani de-arëndul glas de liberi cetăţeni, conştii de drepturile lor, a celor ce supoartă sarcina statului, va rësună întru apërarea limbei, şcoalei, bisericei, averei poporului românesc, ei bine, atunci resună-va în toată Europa şi în tot pământul va eşi vestirea, că între Tisa şi Carpaţi este un popor, care poartă toată sărcina unui stat millenar, dar' fără së aibă în acelaşi timp şi drepturi!* Şi atunci, dar' numai atunci, dacă acestea ţipete de desperare vor umplè vëzduhul neîncetat, cu o putere crescëndă, atunci se va pune pe gânduri şi guvernul şi monarchul şi Europa.

La aceasta lucrare intensivă se recer, pre cum am ḍis, muncitori buni, mulţi şi destoinici, cari së se poată perondá la posturile din planul prim. Dacă nu vom păşí astfeliu închiăgaţi, lăsând la o parte scărboasele veleităţi de »tribunişti« şi »moderaţi«,*) uniţi şi neuniţi, atunci n'am făcut nimic de cât un vifleim la cutare ḍi mare, unde nu se cere de cât un Irod, un Gaşpar şi un Valtezar, ear' în dos o mână nevëḍută care mişcă totul spre înveselirea vulgului.

Censor.

*) Este o absurditate a mai vorbí de *radicali* şi *moderaţi* între noi atunci, când toţi prisonerii pretinşi radicali au fost amnestiaţi, ear' singurul *moderat, Dr. Branisce,* a fost considerat destul de periculos, ca dl Bánffy së'l ţină şi acuma în infecţiunea temniţei. (Nota autorului.)

Foişoara „Dreptăţii“.

Mireasa poetului.

Erá de un esterior urît şi respingătoriu poetul. De stat erá mic şi ghebos, mânile 'i erau lungi în proporţiune cu trupul, capul lungureţ, faţa palidă şi îmbëtrânită fără vreme, ochii stinşi şi visători căḍuţi adânc în orbite! Numai fruntea lui lată şi senină păreá a spune de cuminţenia, de inteliginţa lui!

Şi el ştiá că-i urît şi respingătoriu, că nu-i ca ceialalţi oameni, că el nu-i pentru societate, unde toţi numai cu zimbete de milă şi bajocură l'ar întimpiná . . . . . că e bătut de soarte! De aceea şi fugeá de lume.

Îndrăgind singurătatea şi urînd toiul lumei, îşi petreceá el ḍilele retras, tâlmăcindu-şi în versuri durerile sbuciumatei sale inimi! Şi versurile lui toate erau de o melancolie adâncă, de o tristeţă plecată spre desperare, şi adese-ori degenerau în un pessimism negru şi atheu. Din ele străbăteá strigătul unei inimi desperate care a urît vieaţa şi-i e sete de liniştea şi pacea mormêntală.

De mulţi versurile lui neînţelese erau. La ce atâta jale şi pessimism? — se întrebau cei ce nu'l cunoşteau şi cărora traiul din lume le erá senin şi dulce. Îl înţelegeau însë cei bătuţi de soarte ca şi el . . . . . cei nefericiţi, căci în versurile lui ceteau glasul propriei lor suferinţe!

De femei erá nebăgat în seamă. Un poet pessimist de un esterior urît şi respingătoriu, şi pre lângă aceste şi sërac, — ce ar fi şi căutat între femeile vesele şi fără griji, şi femeile la ce s'ar fi şi interesat de el?!

El? . . . . Doriá o vieaţă fericită familiară plină de linişte şi de iubire, că dorul fericirei e sădit în înima fie-cărui om . . . . dar' vedeá şi imposibilitatea împlinirei dorinţei sale. Cine ar fi păşit la altariu cu el, cu un nefericit sërac şi neom!?

Murindu-i un unchiu, o considerabilă avere i-a rëmas moştenire poetului. El a primit vestea îmbogăţirei sale — cu un suris ironic.

„Ce folos am eu de avere . . . ?“

Nu a făcut însë aşa lumea!

Poetul avut nu erá acum pentru oameni tot pessimistul neom de mai nainte, ci un om de frunte şi însemnat! Versurile lui nu erau plângeri de copil fără interes şi valoare, ci erau poesii de artă. Damele nu'l mai încungiurau cu batjocură şi dispreţ, ci îi căutau societatea. Fetele de măritat îl aflau cu spirit . . . ear' mamele . . . . . chiar frumos şi atrăgëtoriu.

Şi el nu puteá înţelege la început aceasta schimbare, şi când a înţeles, i-a venit nu ştiu cum, së-i ridă ori së-i despreţuiască pre acesti oameni, cari se schimbă după cum bate vêntul.

Îndemnat de atâtea părţi, înbărbătat de atâtea priviri dulci, chiămat de atâtea glasuri iubitoare, şi-a părăsit şi el singurătatea, păşind în lume. Dorul unei vieţi familiare fericite erá mai puternic în inima lui de cât ori-când, pentru-că puteá speră în împlinirea lui. Atâţia ochi frumoşi îi surideau voind së'l prindă în mreajă, şi atâtea mame îi spuneau, — că au fete de măritat.

El trebuiá numai së-şi rotească ochii în giur, së-şi găsească idealul visat care së'l facă fericit.

Şi l'a aflat în o copilă sveltă cu për bălaiu, lung şi undulătoriu, cu doi ochi azuri, din cari puteai cetí o natură blândă poetică. Poetul a simţit de la început o deosebită atragere faţă de blânda copilă, care atragere în curênd s'a schimbat în un înflăcărat amor!

Şi el o iubiá cu puterea primului amor ce poate isbucní din o iubire frântă de dureri după o îndelungată oprimare.

Iubirea 'i dădû curagiu — şi resolut se presentă la părinţii fetei — cerêndu-le fiica de soţie!

Părinţii sëraci cu bucurie şi-au dat consimţëmêntul. Cum nu, când un om aşa avut, cere mâna copilei lor, căreia frumseţa 'i erá întreaga bogăţie?

Şi fata? plângênd spune înspăimêntată de ameninţătoarele priviri ale părinţilor: „fie, më învoiesc!“

Şi poetul erá fericit, ori cel puţin i-se păreá că-i fericit! Stângaciu, neespert şi credul cum erá — lacrimile copilei le tâlcul — în partea lui cugetând, că plânge de fericire, de iubirea cea mare ce i-o nutreşte!

Nunta se apropiá cu paşi repeḍi, poetul se simţiá din ce în ce mai fericit, vëḍêndu-se la pragul unei liniştite vieţi!

Erá în preseara nuntei.

El s'a dus së-şi cerceteze mireasa. I-s'a spus, că au eşit în grădină. S'a dus së o caute.

O curiositate neînţeleasă oare-cum amestecată cu jalusie şi sinistre presimţiri îl făcû se păşiască pe furiş şi cu băgare de seamă, ca së vadă, că singură ce face mireasa lui.

Erá în faptul serei — ḍiua se învăliá cu noaptea. În apropierea lui din un loc ascuns şi tăinuit se auḍiau suspine triste urmate de mângâietoare şoapte.

Incremenit se opri pe loc!

Mireasa lui şeḍênd pe genunchii unui tiner frumos, brun, plângeá amar!

Austro-Ungaria.

Schimbare de comite suprem și vicecomite în Caraș-Severin. „Magyarország" susține că între comitele suprem *Jakabffy* și între vicecomitele *Litsek* s'ar fi ivit divergințe serioase din causa *secalelor* procurate de dînșii de la o firmă din Budapesta pentru comunele din comitat. Ministrul de interne ar fi ordinat investigațiune în causă, ambii numiți funcționari ar fi demisionat. Ca succesori ar fi designați: Stefan *Virányi*, jude cercual în Oravița, de comite suprem; de vice-comite Titu *Hațeg* ori *Simonescu* Leontin, fostul vice-comite." — Oare ce apucătură va mai fi și asta?

Străinătate.

Pacea madagascariană. (Paris, 27 Oct.) Tecstul contractului de pace încheiat cu Madagascar a sosit aici. Conform contractului *regina Madagascarului primește protectoratul francez cu toate consecuențele sale. Francia va representá Madagascarul față cu toate statele esterne*, avênd residentul francez sĕ susțină raporturile cu străinătatea și sĕ întrevină în toate afacerile referitoare la sudiții esterni.

Din Bulgaria. (Sofia, 27 Octobre.) Printre deputații opoziționali se vorbește, că Rusia în prețul împăcărei pretinde nu numai abdicerea principelui și trecerea lui Boriș la ortodoxie, ci și instituirea unei regențe carea sĕ conducă afacerea pe timpul cât Boriș va fi mincren. Educațiunea prințului ar avè sĕ se facă sub conducerea unui preot rusesc. — Chiar și unii rusofili consideră aceste condițiuni de inacceptabile.

Situațiunea e foarte gravă. Chiar și guvernamentalui *Mir* recunoaște gravitatea situațiunei în care ar putè ajunge atât principele cât și guvernul și țeara în urma cestiunilor cari așteaptă resolvare în procsima sesiune a sobraniei. Mai ales la cestiunea educațiunei prințului Boriș se prevede o agitată desbatere în sobranie. Mai sunt apoi luate în plan: nouă lege electorală; nouă lege de presă, alta a contribuțiunilor, reforma justițiară, pragmatica amploiaților, etc., dar' cu greu se poate crede, ca sobrania sĕ le poată resolvá pe toate.

Se mai rĕspândise faima și că ministrul-president *Stoilov* se va retrage din fruntea guvernului, și a nume din causa cestiunei cu trecerea prințului Boriș.

Diurnele deputaților. (Berlin, 27 Oct.) Consiliul federal a decis *sĕ nu primiască* decisiunea dietei imperiale, în sensul căreia membrii dietei sĕ aibă diurne și vectură. (Ai nostri părinți ai patriei au nu diurne, dar' salariu fix, pare-ni-se 4000 fl. la an. — Red.)

Revoluțiune și conjurațiune. (Constantinopol, 26 Octobre). *Douĕdeci și opt* turci „tineri" au fost decapitați aruncându-li-se capetele 'n mare. Aceasta s'a făcut la porunca sultanului, fiind bănuiți, că au conspirat contra vieței dînsului. — Cei doi frați ai sultanului, dar' mai ales Reșad efendi e internat în Jildiz-Chiosc sub strașnică pază, fiind suspițional, că ar tinde să ocupe el tronul. — Situațiunea e foarte îngrijitoare.

(Londra, 26 Octobre) *Standard* are raport din Constantinopol, că între *Angora* și *Ismid* turcii au atacat un sat armean și l'au făcut scrum, ear' pe locuitorii lui i-au ucis pe toți.

(Cettinje, 26 Octobre). Din *Scutari* vin știri, că între mohamedani și creștini s'au întêmplat sângeroase bătăi. Din ambe părțile au fost uciși și raniți foarte mulți.

(Petersburg, 26 Octobre). Conform rapoartelor sosite din *Batum*, între armenii și turcii de acolo a erupt o mare ferbere. Lucrătorii armenii de la fabrice au sistat lucrul și voiesc sĕ treacă în Turcia, dar' autoritățile rusești nu le permit trecerea graniței.

(Londra, 27 Octobre). Din *Odessa* se raportează, că reserviștii ruși, cări de comun numai douĕ sĕptĕmâni au sĕ facă deprinderi de arme, acum sunt reținuți pe șease sĕptĕmâni, și că soldații obșitari încă sunt reținuți la armată și pe mai departe.

Adunarea generală

a „Societății pentru fond de teatru român".

(Raport special al „Dreptății".)

Brașov, 14/26 Octobre 1895.

Adi, când trăim într'o grabă continuă, într'o încordare grozavă de lupta pentru esistință, când ne aflăm într'un mers de năvală, acum, când siliți suntem a ne pune toate puterile 'n joc împotriva șirciului nenorocirilor de tot soiul, împotriva năcazurilor ce cu greutate de plumb apasă asupra umerilor nostri, e o fericire, când poți înregistrá un act mare, menit a ridicá cultura poporului nostru mult cercat și mult sbuciumat.

Mi-se umple inima de bucurie sufletească, când mi-se dă ocasiune a-mi scăldá nu numai ochii corporali, ci și ochii sufletești în priveliștea adunărei generale a societății pentru fond de teatru românesc, carea cu tot dreptul merită a fi pusă alăturea cu „Astra". Și într'adevĕr ele sunt surori, și uitându-se cineva la dînsele îi vine 'n minte versurile lui Ovidiu: *„Facies non omnibus una, nec diversa tamen qualem esse sororum"*.

Și una și alta menite sunt a cultivá, a educá poporul român, a-i înlesni calea spre triumful progresului națiunei noastre.

A fost o ideiă măreață ideia înființării unei societăți pentru a strînge bani, ca sĕ se poată înființá un teatru român, căci cine nu simte necesitatea lui? Ideia nu e de desconsiderat, a preface însĕ ideia în un ce real, eată un scop, cătră care sĕ se îndrĕpteze toate silințele, toate nisuințele ori-cărui Român.

Înființarea teatrului național e o ideiă frumoasă, ideiă deamnă de îmbrățișat de toți oamenii de bine, de toată suflarea românească. Teatrul național e un cuvênt măreț, ce conține o lume de cugetări și idei nobile, pagina cea mai frumoasă din istoria culturei popoarelor; e un foc fărmecătoriu, la a cărui flăcară s'au încăldit tot ce au avut națiunile mai mare și mai demn, el este unul dintre cele mai puternice instrumente de lumină și de educațiune, el e lucrul cel mai luminat și mai folositoriu din toate câte a inventat omul, pentru a formá și polei moravurile, el este opera cea mai bună a societății, după cum dice și Voltaire: „Le théatre est ce que l'esprit humain à jamais inventé de plus noble, et de plus utile pour former les moeurs et pour les polir c'est le chef — d'oeuvre de la societé."

După ce prin această introducere, destul de lungă prin sine însași, m'am cam depărtat cu vorba, sĕ îndeplinesc aceea, cu ce am fost încredințat, adecă sĕ raportez despre cele petrecute în Brașov cu ocasiunea adunărei generale a „Societății pentru fond de teatru român". Fiindu-mi timpul cam mĕsurat, sunt silit a dá o schiță mai scurtă, a ghemuí cele petrecute într'o coajă de nucă, după cum merge vorba. Sĕ le luăm dar' după chitap.

Seara de cunoștință.

Conform programului stabilit de comitetul arangiatoriu în frunte cu dl Virgil *Onițiu*, a seară, adecă Vineri în 13/25 Octobre s'a ținut seara de cunoștință în o sală a hotelului „Central Nr. 1". Public n'a fost numeros, dar' în schimb a fost cât se poate de ales. A luat parte și bĕtrânul president al „Societății", dl Iosif *Vulcan*, membru al „Academiei Române". Toaste nu s'au ținut, publicul însĕ nu s'a urît, căci și-a petrecut în dragă voie până noaptea târdiu.

Ședința primă.

Adi la oara $10^{1}/_{2}$ se începe prima ședință în sala festivă a gimnasiului românesc din loc. Sala e cât se poate de spațioasă și ar fi putut încăpè mai mult public, dacă însĕ timpul n'ar fi fost așa de noros.

Deputațiunea esmisă din partea adunării pentru a invitá pe vice-president sosește dimpreună cu valorosul domn Iosif Vulcan, care la întrare este víu felicitat. Ocupându-și locul presidial deschide ședința printr'o măduoasă vorbire, în carea 'și esprimă via bucurie ce o simte când i-se dă ocasiune de a presidiá „Societatea" în orașul Brașov, „unde se află atâția bărbați luminați și cu tragere de inimă pentru causele culturale ale neamului românesc". — Face apoi o bine succesă revistă asupra stărei noastre culturale înainte de asta cu douĕdeci și cinci ani, când s'au pus basele „societăței". Rechiămă apoi suvenirea adunărei generale a „Astrei" ce s'a ținut atunci, la carea au luat parte tot ce a avut neamul românesc mai ales și mai sănĕtos. Pre când astfeliu lucrau cei mai bĕtrâni — continuă dsa — un grup de tineri au făcut un apel călduros pentru înființarea de teatru, care apel a fost îmbrățișat cu căldură din partea deputaților naționali, ce se aflau în Peșta, și astfeliu s'a pus basă „Societății" noastre. S'a dis și se dice, că teatrul nu este un lucru de mare valoare înaintea altor cause vitale ale neamului nostru, și că sunt alte nevoi de lecuit. Ar fi păcat — dice d-sa cu un avênt de elocuență convinsă — ar fi păcat sĕ nu contribuim cu denarul nostru pentru un scop atât de sublim și folositoriu. Sĕ arborăm stindardul culturei naționale — sfêrșește d-sa — căci numai cultura ne va putè mântuí.

Cuvêntul de deschidere a făcut bună impresiune asupra ascultătorilor, căci a fost interesant și instructiv, predat fiind cu multă obiectivitate și bunăvoință din partea vicepresidentului, dl Vulcan, care a fost víu aplaudat și întimpinat cu strigări de „Sĕ trăiască!"

Dl *Virgil Onițiu*, directorul școalelor medii din Brașov, salută și mulțumește dlui president, pentru fericita ideiă de a ține adunarea generală în Brașov, tocmai acum, când ea împlinește un pătrar de secol. Prin cuvinte călduroase și din inimă isvorite presintă pe vicepreședintele „Societății", dl Iosif Vulcan, dorindu-i dile multe și bune.

Cu aceasta se trece la ordinea dilei, dându-se mai întâiu cetire listei membrilor noi înscriși, pentru-ca sĕ se poată alege membrii de lipsă în biroul adunării. Cu totul pân' acum s'au înscris 51 membri ordinari, ceea-ce numai zelului dlor Lazar Nastasi, Gregoriu Maior și dr. Dimitrie Pop sĕ poate mulțumí.

Dl *Onițiu* propune apoi alegerea a lor doi secretari, ceea-ce sĕ și face alegêndu-se dnii profesori *Vasile Goldiș* și *dr. Emilian Popescu*.

(Va urmá.)

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaților.

— Ședința de la 25 Octobre n. —

În ședința aceasta s'au făcut trei interpelări cu privire la stările economice. La toate trei a rĕspuns ministrul Lukács într'un ton de abia audibil, care însĕ nu a îndestulit pe opoziționali, de aceea s'au sculat Péchy și Vișontai și și-au esprimat neîndestulirea, dar cu toate acestea rĕspunsurile au fost luate la cunoștință.

Ședința de la 26 Octobre.

Ședința aceasta a constat din mai multe interpelări și rĕspunsuri. Înainte de începerea ordinei de di Kun Miklós se esplică cu privire la cele petrecute în o ședință trecută, în cât el nu a dis, că főispán-ul Ciongradului minte ci enunțiațiunea lui. După-aceea Hegedüs Sándor raportează cele făcute cu privire la budgetul din 1896, apoi Neményi Ambrus cu privire la regularea *porții de fer*. Urmează apoi o serie întreagă de referade de ale lui Bethlen Balázs cu privire la permisiunea mai multor căi vicinale. Casa ia

---

„Vedi, iubitul meu, diceá ea, trebue sĕ te părăsesc pe tine, pentru că părinții mei vreau sĕ mĕ mărite după altul, care e avut, ear' tu ești sĕrac! Dar' eu nu pot iubí pe mirele meu numai compătimí . . . eu numai pe tine te iubesc și te voiu iubí . . . Mâne e nunta . . . o, mai bine mĕ omor! . . .

Și poetul încremenit ascultá sincera mărturisire a miresei sale!

Iubirea lui castă și ferbinte, sfintele lui planuri de fericire, cum le-au spulberat pentru vecie cuvintele miresei sale. Lacrimile mari șiroaie începură a-i curge pe obraz.

Deodată se însenină, își șterse lacrimile și o nobilă hotărire îi făcù inima se bată cu putere!

„Dacă nu poate fi a mea, mai bine sĕ o fac fericită pe aceea, pe care o iubesc și o voiu iubí totdeauna", îngână el cu resolutiune nobilă și sfântă.

Cu pași tremurândi se apropiă de cei doi iubiți.

Tinerul vĕdêndu'l sări în picioare făcêndu-si palma pumn, privindu-l cu o ură vĕdită. Copila începù a plânge și mai cu amar.

Fața poetului însĕ erá blândă și binevoitoare. „Nu vĕ temeți, nu mai plângeți, eu vĕ voiu face fericiți", dise cu voce blândă, care tremurá în emoțiunea esprimatei lui dureri.

Luându-i de mână pe ambii, le dise „veniți cu mine", și ei mechanice și uimiți îl urmau.

Îi conduse în casă în fața părinților care-i priviau mirați fără sĕ înțeleagă nimic.

„Eată copiii vostri, dise poetul, arĕtând spre tinerii amoresați, ei vor avè mâne nunta."

Apoi luând hârtie începù a scrie.

Și cum scriá, douĕ lăcrimi mari s'au scurs pre obraji lui sbârciți. El zidiá pe ruina propriei sale fericiri — fericirea altora.

„Eată darul meu de nuntă", dise el predând tinerilor hârtia, prin care își testá întreaga avere fostei sale mirese.

Sĕ fiți fericiți, și sĕ vĕ mai cugetați și la mine", adause el eșind repede afară, pentru ca sĕ nu se mai întoarcă nici odată.

*

Și earăși s'a închis poetul în chilia lui îndrăgind singurătatea, și earăși începù a-și tâlcuí durerea în versuri — acum și mai triste și mai pesimiste — căci și durerea lui erá mare, nebună și fără speranță.

Lumea a început a vorbit mult de el. Alții îl admirau, alții îl numiau nebun.

În curênd gura lumei a tăcut.

Și el a devenit din noú poetul sĕrac, neom și respingĕtoriu, pre care toți îl încungiurau. Dintrĕ toți oamenii numai o pĕrechiă fericită îl iubiá și venerá ca pe un sfânt.

Emilian.

la cunoştinţă aceste permisiuni. Rĕspunde apoi Bánffy la interpelarea lui Ugron, cu privire la irregularităţile comise la denumirea ministrului de esterne comun. În rĕspunsul acesta Bánffy dice, că dreptul public maghiar nu s'a stirbit prin aceea, de oare-ce ministrul de esterne de la 1867 începênd a purtat tot titlul de ministru al casei domnitoare cesaro-regeşti. Afară de aceea cercul de activitate al ministrului casei domnitoare se estinde absolut numai la afacerile de natură privată şi în consiliu de ministri nu are vot.

Ministrul Dániel rĕspunde la interpelarea lui Şerban cu privire la calea vicinală de la Făgăraş, că are cunoştinţă despre începerea lucrului, apoi că pămêntul în parte s'a rescumpĕrat de la posesorii respectivi, celalalt se va plăti în curênd. Gendarmii, dice, că s'au întrebuinţat, de-oarece poporul s'a opus.

Urmează apoi alte interpelări şi rĕspunsuri fără nici o însemnătate politică.

Cronică.

Timişoara, 28 Octobre n.

Nu-ţi încrede banii străinului. De la una dintrĕ cele mai mari bance româneşti ni-se scrie: O comună bisericească română din Banat are un capital de mai multe mii depus la o bancă din Nagy-Szent-Miklós. Comitetul parochial în cea mai bună înţelegere a luat hotărîrea de a scoate banii de la acea bancă şi a-'i depune la un institut de credit românesc. Spre acest scop trimite douĕ libele cu procură în toată forma institutului românesc cu espresa rugare, ca sĕ facă paşii necesari pentru scoaterea banilor de la banca străină şi elocarea lor la cea română. Dar' ce sĕ vedi, după multă trăgănare, refusare şi corespondenţă răpitoare de timp, direcţiunea bancei din N.-Szt-Miklós declară că nu dă banii, cu toate că abdicerea lor s'a făcut în termin statutar şi această abdicere s'a şi notat ca primită din partea direcţiunei cu pricina. Institutul îndărĕtnic se provoacă la o scrisoare primită de la *antistia comunei politice* carea cere sĕ nu fie scoşi banii (comunei bisericeşti!) din banca amintită. — E lucru evident, că aci se tratează de o intrigă nedeamnă de seriositatea unui institut de *credit*, căci ce drept are antistia comunei politice la banii unei biserici? Păşirea bancei române în această afacere pre cât a fost de culantă şi blândă până aci, tot aşa de energică s'a arĕtat atunci când a primit refusul absurd. Fiscul ei a fost însărcinat sĕ someze pre cei de la N.-Szt.-Miklós, ca în termin de 3 dile sĕ trimită miuţele în schimbul libelelor, căci altcum vor fi daţi în judecată. — Un cas ca acesta cu greu se va mai fi ivit în analele bancelor cari se respectă. Proprietarul libelului sĕ nu şi poată scoate paralele pentru-că cutare vecin nu vrea! Ori-cine înţelege, că Domnia lor din capitala Torontalului nu bucuros se despart de celea câte-va mii de floreni, acum când banii sunt scumpi. Noi românii însĕ sĕ tragem învĕţătura foarte folositoare, că bănişorii noştri sĕ nu-i depunem în mâni străine, căci pre cum se vede, nu suntem stăpâni preste ei când vrem noi, ci când ei vreau, dar' şi altcum *ar fi timpul, ca tot românul se-şi dee în păstrare agoniseala sa la loc sigur, la una dintrĕ cele 40 şi mai bine de bănci româneşti, unde laudă Dlui, casuri ca celea de la Budapesta, Csaba, Arad (Kereskedelmi bank) nu s'au ivit şi nu se vor ivi.*

Dispută sângeroasă. Doi amici, de profesiune măsari, după ce au golit mai multe pocale de vin într'un hotel din Paris, au început o dispută, în decursul căreia unul într'atât s'a înfuriat, în cât scoţêndu-şi cuţitul, l'a înfipt de trei-ori în peptul amicului sĕu. Nenorocitul a murit îndată, ear' ucigaşul a dispărut.

Fidanţare. Domnul Ioan *Vassiu* din Petreşeni şi-a încredinţat de fiitoare soţie pe domnişoara Roma *Lucaciu*, fiica dlui George *Lucaciu* notariu cercual în Bobâlna.

Himen. Domnişoara Silvia Linţa şi domnul Vasilie Stupariu c. şi r. oficer în reservă, amploiat de gară, anunţă cununia lor, care se va celebră în biserica catedrală gr. or. din Vĕrşeţ la 3 Novembre 1895 st. n. la 12 oare din di.

Român la conservatoriul din Viena. Aflăm cu plăcere că dl Ioan *Vidu* cunoscut ca bun compositor şi ca dirigentul corului din Lugoş, a obţinut un concediu de un an pentru a pută cercetă cursuri la conservatoriu. Domnul *Vidu*, după cum ni-se spune, şi-a ales conservatoriul din Viena.

Militaria. Examenele voluntarilor de la regimentul 31 de infanterie din Sibiiu, s'au terminat Vineri. Din 32 voluntari au depus examenul cu succes 20, 10 au sĕ facă anul al 2-lea, ear' 2 au fost concediaţi. Dintrĕ români dl Octavian Vasu a depus examenul cu foarte bine. Următorii au corĕspuns: Corneliu Jurca, Nicolau Puican, Aureliu Ciortea, Coriolan Meseşan, Iuliu Pop, Mihail Bohăţel, Valeriu Tempea, Ioan Malaiu, I. Stefani, Ioan Dorca, Aurel Florea, Remus Dobo şi Ioan Căciulă.

Profesor diplomat. În sĕptĕmâna trecută a depus dl Dr. Ioan *Bunea*, profesor în Braşov, esamenul pedagogic cu succes.

Nou medic român. Dl Athanasiu *Brădean* din Lipova, ascultătoriu al facultăţei de medicină din Budapesta, trecênd cu succes toate rigoroasele, Sâmbătă în 2 Novembre n. se va promovă de doctor în ştiinţele medicale universale.

„Sentinela“. Firma institutului de economii şi credit *„Sentinela“*, ca societate pe acţii în Satul-nou (lângă Panciova), e împrotocolată.

Petrecere. Tinerimea universitară română din Clujiu învită la picnicul ce se va arangiă Joi, în 7 Novembre a. c. în sala hotelului „Central“ din Clujiu. — Începutul la 8 oare seara. — Contribuiri marinimoase se primesc cu mulţămită şi se vor cuită în publicitate.

O invenţiune românească pe terenul şcolar.*)

Arad, 23 Octobre n.

Cu deosebit interes se ocupă adi lumea cultă de a inventă lucruri noue, şi de a face îmbunătăţiri în sfera activităţii sale proprie. Nu ambiţiunea de a ajunge la mărire, ci lipsa de toate dilele, — s p i r i t u l t i m p u l u i, — con duce adi omenimea la invenţiuni din ce în ce mai miraculoase.

De acest spirit modern inspiraţi şi bărbaţii şcoalei de o potrivă, a face uşurări în ceea ce priveşte metodul şcolar; cari apoi atrag după sine şi schimbările şi îmbunătăţirile recuisitelor de învĕţământ.

În timpul mai nou se discută foarte mult cestiunea introducerii „s c r i e r e i v e r t i c a l e“ în şcoală. Aceasta ar avĕ sĕ acopere o scădere mare atât fisiologică, cât şi psihologică.

Toţi bărbaţii de şcoală ai popoarelor din apusul Europei sunt împărţiţi adi în douĕ tabere mari, pro şi contra scrierei verticale. După stadiul în care se află cestiunea adi, se vede, că partidul amatorilor scrierei verticale se află în avantagiu, alăturându-se pe partea lor şi medicii. Lupta sper a se sfêrşi cu triumful taberei pro, adecă a amatorilor scrierei verticale, pentru-că:

Ştiinţa pedagogică şi cea medicală constatând regrese în ceea ce priveşte starea sanitară a generaţiunei mai noue, luptă din resputeri a promovă aceasta, prin îmbunătăţirea metoadelor şcolare referitoare la educaţiunea fisică, şi anume: Obligaţii la şcoală în vrêstă de 6 ani sunt tot mai slabi corporalminte, învĕţătorii aşa dar' — ştiind ei, că „corpul este lăcaşul spiritului“, şi că „numai în corp sănĕtos poate locuî spirit sănĕtos“, — vor nisuî a promovă desvoltarea corpului prin mijloace corĕspundĕtoare.

Cum promovează învĕţătorii desvoltarea corpului atunci, când pe gingaşii mititei îi ţin oare întregi cu spinarea gârbovită la facerea esercitielor de scriere? Oare n'ar fi mai bine sĕ amânăm scrierea pentru anul al II-lea sau al III-lea de şcoală, când copiii sunt mai bine desvoltaţi corporalminte? — Ba da! — Dar' atunci ar trebuî sĕ abandonăm metodul scriptologic, despre care ne-am convins că ne face mari servitii la învĕţarea cetirei.

Pentru-ca se putem începe învĕţământul şcolar în anul al 6-lea al etăţii copiilor, şi pentru-ca sĕ nu abandonăm nici metodul scriptologic, suntem constrînşi a face înbunătăţiri, reforme în scriere. Vom dedă pe băeţi, ca la scriere sĕ stee drepţi şi scrierea atunci va fi verticală. Şi aceasta din principiu sanitar suntem constrînşi sĕ o facem. Şi dacă o facem, a m p r i m i t s c r i e r e a v e r t i c a l ă.

Învingerea amatorilor scrierei drepte este dar' sigură!

De un şir de ani propun în şcoala ce conduc scrierea verticală. Resultatele singuraticilor ani variează, din causa multelor restricţiuni ale începutului. Acum însĕ, după-ce prin pracsa proprie am aflat mijloacele şi modalităţile necesare, şi mi-am formulat principiele corĕspundĕtoare scopului, lucrul merge mai uşor, ear' resultatele la unele esamene erau admirate.

Scrierea verticală este cu mult mai uşoară şi mai estetică. Ea se basează pe însaşi natura băiatului. Am esperiat cu toţii, că cele dintâiu idei şi-le fac copiii despre conceptul „vertical“, „orisontal“, numai după aceea despre „costiş“. Ştim apoi că linia ce împreună douĕ puncte, ce stau unul spre altul vertical, ni este începutul esercitiilor scripsali, ca cea mai uşoară. Ştim şi aceea, că şcolarii la început şi esercitiile cu linii costişe le fac vertical. Apoi cât val avem, până îi învĕţăm pe copil a ţinĕ tabla costişe, pre carea apoi o schimbă involuntar când mai costiş, când mai vertical; apoi liniile costişe le face: una mai plecată de cât ceealaltă. Toate acestea ne arată, că scrierea verticală este în contrarietate cu însaşi natura copilului.

Literile scrise vertical sunt mai simile între sine, — pentru-că e mai uşor a face litere într'o formă verticale, de cât litere într'o formă costişe, — şi scrierea toată este mai frumoasă, dacă literile sunt simile.

Literile scrise vertical sunt mai simile cu cele tipărite, şi aşa uşorează trecerea de la scris la tipărit.

Apoi şi din punct de vedere economic este mai avantagioasă scrierea verticală, căci pe una şi aceeaşi faţă scrii de douĕ-ori atâta.

În ceea-ce priveşte partea fisiologică-sanitară, cred că e destul dacă amintesc numai: că scrierea verticală e sprijinită şi recomandată şi de medici.

Causa, că lupta decurge pro şi conrra scrierei verticale, este: că învĕţătorii în cea mai mare parte se îngrozesc de greutăţile începutului de o parte; de alta parte e lipsa de mijloace şi recuisite corespundĕtoare.

Apoi mai e şi acea tristă împregiurare, că scrierea frumoasă şi estetică e desconsiderată; şi preste tot e considerată de un ce neesenţial. La oamenii cu posiţiuni mai înalte, scrierea necaligrafică, urîtă, s'a prefăcut în modă. — Vĕ puteţi închipuî ce vor dice copiii, şi preste tot economii cari au eşit dintr'o şcoală unde s'a propus scrierea caligrafică, când vor, vedĕ o atare scrisoare domnească.

Aceste sunt causele de căpetenie, cari împedecă puţin aceasta reformă nouă şi atât de avantagioasă în instrucţiunea şcolară.

Am dis mai sus, că lipsa mijloacelor şi recuisitelor corĕspundĕtoare încă fac pedecă. A scrie vertical, pe o masă a cărei suprafaţă este orisontală, este foarte greu. O suprafaţă (piezişe) costişe promovează scrierea verticală. Băncile şcolare de şi sunt peizişe, nu corĕspund în totdeauna cu mărimea şcolarilor. Asemenea şi mesele în birouri nu se pot numĕră sĕ fie potrivite pentru ori-care om.

Aceasta restricţiune a scrierii verticale s'a nisuit sĕ o delăture *un industriaş român*. Şi i-a şi succes. El a construit o tablă, carea se poate aplică pe ori-ce bancă şcolară, şi eventual pe masă; carea se poate ridică şi slobodi, după cum pretinde structura fisică a scriitorului. Avantagiile acestei table mai sunt, că face pe scriitoriu sĕ ţină drept, şi astfeliu evită îngârbovirile spinărei, şi ţinênd capul în sus evită congestiunile creerilor şi miopia la copii.

Mai în earna trecută medicul nostru român Dr. Georgiu Vuia cercetând şi apreiind aceasta invenţiune, a presentat-o în societatea medicilor din Arad, unde a fost esaminată în plenul şedinţei *şi aprobată unanim*; ear' inventatorul, bĕtrânul industriaş român din Arad *Ioan Pap*, pre cum şi demonstrantul Dl Dr. Georgiu Vuia, au fost felicitaţi.

Jurnalele din Arad au luat notiţă despre aceasta invenţiune îndată după adunarea respectivă a medicilor; în gazetele noastre însĕ nu ştiu sĕ se fi făcut amintire, cu toate că pe noi învĕţătorii şi pe publicul român preste tot, trebue sĕ ne intereseze în primul loc *invenţiunea românească* de un interes pedagogic higienic, atât de importantă şi de un folos general.

Atrag atenţiunea domnilor editori de recuisite şcolare, şi a tinerilor industriaşi români asupra acestei invenţiuni, pe carea cu scop de esploatare ar putĕ-o cumpĕră de la inventatorul, care din causa etăţii înaintate nu o poate face.

Ios. Moldovanu, învĕţătoriu.

*) Atragem atenţiunea tuturor bărbaţilor de şcoală. — Red.

Serviţiul telegrafic.

(Particular al „Drept.)

Braşov, 27 Octobre n. o. 2.40.

Adunarea generală a societăţii pentru fondul de teatru a succes foarte. Adi s'a ales comitet nou: *Vulcan*, preşedinte; Ghiţă *Pop* vicepreşedinte; *Oniţiu* secretariu I; *Goldiş* Vas. secretariu II. Membri: Coriolan *Brediceanu*, G. *Dima* etc.

Serviţiul telefonic.

Budapesta, 28 Octobre n.

Sturdza despre noi.

„Nemzeti Ujság“ are o telegramă din România în care spune, că ministrul-president D. Sturdza desvoltând într'o conferinţă programul guvernului, întrĕ altele a dis, că ce priveşte cestiunea naţionalităţilor de dincoace, statul român trebue sĕ se abţină de la ori-ce agitaţiuni, dar' de altă parte sĕ lucre astfeliu, ca în Ungaria politica agresivă a maghiarilor faţă de naţionalităţi sĕ încete.

Posta Redacţiunei.

Dlui Tr. St. în Sân-Nicolaul-mare. Resolvându-se cestiunea tractată de D-ta la adunarea din Blaşiu a *Astrei*, articolii şi-au perdut actualitatea, deci nu se pot publică.

Prigoreanul. Corespondenţe anonime noi nu publicăm.

Dlui Isidor Iesianu în Mostar (Herţegovina). Cu plăcere, însĕ nu mai dispunem de nici unul din numerii trecuţi.

Bursa de Budapesta din 25 Octombre 1895.

Datoria de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	4²/₁₀	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	4²/₁₀%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%	100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%	99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg. 6%	122.—
„ cu prem. sĕrb. 100 fr. 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) . 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega 5%	140.—

Tĕrgul de producte din Budapesta.

(Preţurile de la 25 Octombre 1895.)

Specia	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până
Grâu Bănăţan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănăţan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănăţan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănăţan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutreţiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiţă nouă	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Hirişcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 25 Octombre 1895.

După notările societăţii „Lloyd“ din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil. .	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil. .	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil. .	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil. .	6.00—6.10
Ovĕs, vcnturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Tĕrgul de producte diverse.

(Preţul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Semĕnţă de trifoiu luţernă ung. nouă . .	52.—	56.—
Semĕnţă de trifoiu roşiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiţă	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sĕmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit. .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb .	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci. .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci, .	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Bursa din Bucuresci 20 Oct. 1895.

Efecte	Dobêndă	Scadenţa cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101¼
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil.	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung . . .	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.) . .	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei .	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de oraşe			
Obl. ale com. Bucureşci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăţi			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureşci .	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „ . .	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „ . .	5%	Ian. Iuliu	85¼
„ „ „ Iaşi	5%	Ian. Iuliu	77¼
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

Actiuni	Ultim divid.	Valoarea nominală	
Banca naţ. a Rom.	86	500	1570
Soc. de asig. Dacia-Rom . .	35	200	130
„ „ „ Naţională . .	36	200	375
„ „ „ Patria	—	100	395
„ rom. de construcţiuni .	15	200	105
„ de basalt	30	250	117
„ pentru fabr. hârtiei . .	—	100	—

Monete	Oferite cu bani gata
Napoleonul	—
Galbĕnul austriac . . .	—
Coroana germ. (marca)	—
Lira sterlină	—
Lira otomană	—
Imperialul rusesc . . .	—
Florinul austr. de hârtie	—
Rubla de hârtie	—
Aur contra argint (agiul)	0%

Cereale	Greutatea în libre	Oferite hectolitrul
Grâu	60	7.75
Porumb	60	5.—
Secară	—	—
Ovĕs	—	—
Orz	—	—
Rapiţă	—	—
Fasole	—	—

Schimb	Cursul
Londra . . cek	25.27
„ . 3 luni	25.12
Paris . . . cek	100.20
„ . . 3 luni	99.70
Francia . . cek	—
„ . 3 luni	—
Viena . . . cek	203.¼
„ . . 3 luni	201.¼
„ nap. (scurt)	
Berlin . . . cek	12[illegible]
„ . . 3 luni	1[illegible]
Germania . cek	
„ 3 luni	
Amsterd. 3 luni	—
Petersb. . 3 luni	—
Belgia . . 3 luni	99.60
„ . (scurt)	—
Elveţia . 3 luni	—
Italia . . 3 luni	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.